

Eindverslag 'De weg naar vrijheid' Eindhoven

KBO-Eindhoven en CKE brachten op 19, 20 en 21 september het zeer bijzondere theaterproject 'De weg naar vrijheid'. Omdat er meer vraag was dan voorzien is het stuk op 21 september eenmaal extra opgevoerd. Ouderen in de leeftijd van 80 tot 92 (!) jaar maakten samen met jongeren een indrukwekkende voorstelling over het dagelijks leven tijdens de oorlog en rond de bevrijding van Eindhoven. De 20 senioren, veelal met een (cognitieve) beperking, hebben sinds het voorjaar elke week gerepeteerd. De repetitie op donderdagochtend werd daarmee voor hen een vast onderdeel van de week; een moment om er even uit te zijn, nieuwe mensen te ontmoeten en de eigen grenzen te verleggen.

Grensverleggend

De groep heeft zichzelf heel slagvaardig "De Jeugd van Toen" gedoopt. Alle leden van de groep hebben gedurende een half jaar elke donderdag ochtend gezamenlijk voor het stuk gerepeteerd. Grensverleggend is acteren voor déze senioren zéker. Ga er maar aanstaan: als 80-plusser met een beperking voor het eerst op het toneel staan, mét publiek; teksten uit het hoofd leren en acteren. 'Lukt dat wel, kunnen wij dat nog wel?', was de grote vraag. Maar dankzij de bezielende leiding van regisseur Lars van Asten (24) kennen de acteurs hun rol. En dat er dan ter plekke misschien nog wel eens wat geïmproviseerd moet worden, dát doet er niet toe, zegt drijvende kracht achter het geheel Trudy van Helmond. Trudy is voorzitter van KBO-Kring Eindhoven. 'Dit zijn deels mensen met een beperking. Dan ben je dus minder mobiel en zit je relatief wat vaker achter de geraniums thuis. Voor deze senioren is dus het niet alleen een unieke kans om toneel te spelen, voor hen betekent het vooral ook nieuwe contacten opdoen, mensen leren kennen, erbij horen. Voorheen kenden zij elkaar niet; nu zijn ze zelfs van plan een WhatsApp groep te starten; hoe mooi is dat? Dit project is hartstikke goed voor de sociale cohesie! Ik vond het ook schitterend om te zien hoe onze acteurs boven zichzelf uit zijn gestegen, mensen kunnen zovél meer dan ze denken. En echt dat geldt ook voor mensen van hoge leeftijd die allerlei 'makke' hebben. Ook dan kun je nog echt heel veel! Als ik terug kijk moet ik zeggen: het was ongelooflijk veel werk, maar wat was het boeiend en wat hebben we een plezier gehad!'

Het verhaal

Het bevrijdingsverhaal van Eindhoven is heel bijzonder en komt uiteraard aan bod in deze voorstelling. Immers: het feestende Eindhoven werd daags na de bevrijding nog zwaar gebombardeerd door de Duitsers. Eén van de deelnemende senioren had tijdens dit bombardement haar moeder verloren; zij was er als klein meisje getuige van hoe haar moeder bedolven werd onder het puin van een vallende muur.

Van Helmond: 'Ik hoorde later ook van de spelers dat hun eigen (volwassen) kinderen nu veel meer begrip hadden voor het oorlogsverleden. Echt zoiets: 'wow, heeft ons moeder dát allemaal meegemaakt'. Bij sommigen werd er nú pas uitgebreid over de oorlog gepraat.'

Lokale samenwerkingspartners

- CKE: de productie kwam tot stand in samenwerking tussen KBO-Eindhoven en het Centrum Kunsten Eindhoven (CKE). Van Helmond vertelt: 'Het CKE was voor ons nieuw als samenwerkingspartner. Het proces verliep heel erg prettig en wij vonden het heel fijn gebruik te kunnen maken van het mooie gebouw en de geweldige ondersteuning vanuit het CKE.'
- Giving Back: Eindhovense jongerenorganisatie Giving back heeft als doel kansarme (allochtone) jongeren nieuwe kansen te bieden. 16 jongeren van Giving Back zijn samen met deelnemende ouderen een dag op excursie geweest. Jong en oud gingen samen naar het Van Abbe-museum (waar op dat moment een

tentoonstelling over de oorlog was OOGGETUIGEN VAN STRIJD en EINDHOVEN 75 JAAR BEVRIJD, vervolgens genoten ze van een gezamenlijke lunch om daar na naar het museum BEVRIJDENDE VLEUGELS in Best te gaan. Tijdens de excursie werden volop ervaringen uitgewisseld. Met name voor de Syrische jongeren was het aangrijpend. Zij hebben deze oorlogssituaties pas kort geleden meegemaakt en vonden het fijn die ervaringen te delen. Zij zagen in de belangstelling voor dit onderwerp ook een stukje erkenning voor hetgeen zij zelf mee gemaakt hadden. En een aantal van de jongeren is naar één of meerdere van de voorstellingen geweest en heeft daar nog hand- en spandiensten verleend. De jongeren van Giving Back riepen de activiteit in het kader van Brabant Remembers tot één van de beste activiteiten van het héél 2019 uit.

- Gemeente Eindhoven: tenslotte is de toneelvoorstelling opgenomen in alle gemeentelijke communicatie rondom de bevrijdingsactiviteiten; hierdoor kwamen inderdaad zoals gehoopt grootouders samen met hun kleinkinderen kijken naar de voorstelling. Ook heeft de gemeente Eindhoven een bijdrage geleverd in de uitvoeringskosten.

Deelname jongeren

Het werven van jongeren verliep in Eindhoven lastiger. Een belangrijke MBO-opleider (Summa-college) zag niks in samenwerking, waarna besloten werd de werving bij het CKE te leggen. Het CKE had echter last van de timing. Eindhoven werd als één van de eerste plaatsen in Nederland bevrijd (18 september) en gezien de unieke oorlogshistorie van Eindhoven wordt hier traditiegetrouw ook altijd uitgebreid bij stil gestaan. De voorstelling móest dus wel in dat weekend plaatsvinden. Op dat moment was de zomervakantie echter pas nét achter de rug, het CKE als culturele instelling was dus pas nét open. Het werven van jongere vrijwilligers vóór de zomervakantie was geen optie omdat deelnemers het jaarritme van een instelling volgen.

Uiteindelijk zijn twee jongeren heel uitgebreid en intensief vanaf het begin wekelijks betrokken geweest. Tijdens de voorstellingen hebben nog 5 jongeren hand- en spandiensten verleend. De jongeren die meededen, hebben genoten en veel geleerd. En dat geldt ook voor de excursiedag.

De onschatbare waarde van vrijheid is op belevingsniveau overgedragen naar de jongere generaties. Ook door het contact tijdens de repetities worden veel ervaringen uitgewisseld. Een student van de opleiding Fontys Toegepaste Gerontologie was vanaf het begin betrokken: 'ik krijg soms kippenvel van de verhalen, heel mooi om dit te ervaren.'

Totaal bereik jongeren: 16 jongeren Giving back + 2 jongeren actief betrokken bij repetities en toneel + 4 jongeren geholpen bij voorstelling + onbekend aantal jongeren en kinderen in publiek

Resultaat van het project

- 1) Door middel van dit project hebben senioren in Eindhoven vanuit hun herinnering en ervaring hun actieve en heel eigen bijdrage geleverd aan de viering van 75 jaar bevrijding van de stad. Het project was opgenomen in de Agenda van de Bevrijdingskrant. De toneeluitvoering heeft vier volle zalen getrokken. De uitvoering gaf steeds stof tot levendige gesprekken onder de aanwezige belangstellenden.

- 2) De voorbereiding en uitvoering van het project, de gezamenlijke repetities en het optreden van mensen die nog nooit op het toneel hadden gestaan, dat alles heeft als duidelijk waarneembaar resultaat gehad dat er saamhorigheid en vriendschappen in de groep zijn gegroeid. Het project heeft deelnemende senioren het gevoel gegeven weer een doel in het leven te hebben. Deelnemers zijn boven zichzelf uitgestegen.
- 3) Na de uitvoeringen spraken de aanwezige familieleden en vrienden hun verbazing en bewondering uit over deze prestatie van de senioren. Zonen en dochters gaven te kennen ineens heel anders tegen hun ouders aan te kijken.
- 4) Een belangrijke doelstelling van het project was: het betrekken van jongeren bij de viering van de bevrijding en de bewustwording en beleving van de blijvende betekenis van vrijheid.
Onder het publiek bij de uitvoeringen was de jeugd – kinderen en jongeren – opvallend goed vertegenwoordigd. Met als doel het delen door ouderen van hun oorlogservaringen met jongeren zijn twee excursies voor de senioren samen met jongeren georganiseerd: naar de bijzondere tentoonstelling in het museum van Abbe; naar de openlucht tentoonstelling 'Bevrijdende vleugels' te Best. Jongeren hingen aan de lippen van de ouderen die vanuit hun eigen ervaring en hun nog levendige herinnering over de oorlogstijd vertelden. Beide excursies maakten deel uit van het project Giving Back.

Praktisch

- De voorstelling is opgevoerd op 19, 20 en 21 september (2x) bij het CKE in Eindhoven.
- Kaarten kosten € 9,00 per persoon, inclusief een consumptie.
- De voorstelling was 4x uitverkocht en heeft in totaal tussen de 380 en 400 gasten gehad. Renate Richters, wethouder jeugd, zorg en welzijn, armoede en inburgering was voornemens aanwezig te zijn, maar helaas op het laatste moment verhinderd. De directeur van KBO-Brabant is wel aanwezig geweest.

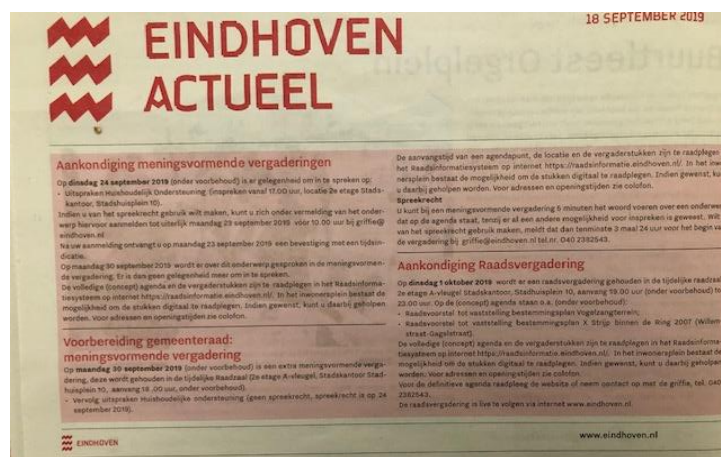
Contactpersoon KBO-Eindhoven:

Trudy van Helmond, trudyvanhelmond@gmail.com, 06 – 28 67 57 30

Gerealiseerde publicaties:

<https://www.grooteindhoven.nl/nieuws/algemeen/812203/jong-en-oud-in-de-weg-naar-vrijheid->

Overige foto's

EINDHOVEN
Extra voorstellingen De weg naar de vrijheid

Vanwege de grote belangstelling voor het toneelstuk *De weg naar de vrijheid* is er een extra voorstelling ingelast op zaterdag 21 september om 11.00 uur. De voorstellingen op donderdag, vrijdag en zaterdagmiddag zijn uitverkocht. Ouderen die zelf de oorlog hebben meegemaakt beelden samen met jonge vrijwilligers van het Centrum voor de Kunsten Eindhoven het dagelijks leven van twee families tijdens de bezetting uit. Daarbij komt ook de vraag van goed of fout aan bod. Kaartjes kosten 9 euro (inclusief een consumptie), te bestellen via cke.nl/tickets.

KBO-Brabant
@kbo_brabant

Volgen

Wat was dat genieten! Het speciaal voor KBO-Brabant geschreven toneelstuk 'De weg naar vrijheid' opgevoerd door senioren van onze Afdelingen in Eindhoven. Het was een feestje, mede mogelijk gemaakt door @ZonMw in het kader van het programma @mdt_nl

15:09 - 19 sep. 2019

1 retweet 4 vind-ik-leuks

👍 1 ❤️ 4

